



SLAN

Jaarverslag 2020

Doelstelling SLAN

De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de lees- en schrijfcultuur in de gemeente Nijmegen, en voorts al hetgeen daarmee rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en doen organiseren van literaire evenementen en het doen houden van lezingen, al dan niet periodiek en/of in serieverband.

De stichting kent geen winstoogmerk.

Bestuur SLAN

De volgende organisaties waren per 31 december 2020 vertegenwoordigd in het algemeen bestuur (AB) van de SLAN:

De Bibliotheek Gelderland Zuid

Poëziecentrum Nederland

Boekhandel Dekker vd Vegt

Lindenberg Cultuurhuis

Op Ruwe Planken

Onbederf'lijk Vers

Faculteit Letteren, Radboud Universiteit

De Nieuwe Oost | Wintertuin

Het dagelijks bestuur (DB) van de SLAN bestaat per 31 december 2020 uit:

Bert Hogemans, voorzitter (de Bibliotheek Gelderland Zuid)

Hans Peters, secretaris (Boekhandel Dekker vd Vegt)

Teddy Vrijmoet, penningmeester (Lindenberg Cultuurhuis)

Johan Oosterman (Faculteit Letteren, Radboud Universiteit)

Frank Tazelaar (De Nieuwe Oost | Wintertuin)

Bestuursvergaderingen

In 2020 heeft het DB van de SLAN zes keer vergaderd, te weten op 20 mei, 4 juni, 9 juli, 28 september, 5 november en 10 december.

Jaaragenda

Het DB volgt in zijn agendering een vast jaarrooster van onderwerpen. In de voorziene vergaderingen zijn dat achtereenvolgens: Jaarrekening 2019; evaluatie Poëzieweek 2020; begroting en programma Kinderboekenfeest 2020; Evaluatie Nijmeegse Literatuurprijs 2019 en begroting 2020; Jaarverslag 2019; Evaluatie Boekenfeest 2020; Begroting 2021; Begroting en programma Boekenfeest 2021; Begroting en programma Poëzieweek 2021; subsidieaanvragen, strategisch beleid, voorlopige jaarrekening 2021.

Bestuurlijk verslag

Voor veel organisaties kon in maart 2020 de begroting voor dat jaar de prullenbak in. COVID-19 zette de wereld op zijn kop. 2020 was een rampjaar voor veel ondernemers en instellingen. De Stichting Literaire Activiteiten Nijmegen bleef gelukkig financieel leed bespaard. Zo maakte SLAN in dit corona-jaar weinig algemene kosten en kon de stichting rekenen op bijdragen van externe fondsen. Wel werd de bijdrage van de partners gedurende 2020 bijgesteld van €25.000 naar €12.500, met name door financiële druk die een aantal organisaties ervoer door de coronacrisis.

SLAN sluit 2020 af met een positief resultaat van bijna €11.000, grotendeels ontstaan door de extra financiële middelen van externe fondsen voor het Boekenfeest en de Poëzieweek. Het restant van de bijdrage van de partners werd overgebracht voor inzet in een volgend jaar. Nieuw dit jaar was een extra financiële bijdrage van de gemeente Nijmegen van €3.000 voor een nieuw project onder de paraplu van de SLAN: de Literaire Pubquiz. Voor deze activiteit werden €4.500 kosten gemaakt. De Bibliotheek Gelderland Zuid heeft het resterende budget van €1.500 als bijdrage voor haar rekening genomen. Voor Literaire Bakens ontving SLAN wederom €2.000 van Fonds SSN. De werkgroep maakte slechts €780 aan kosten; het positieve resultaat van €1.220 werd toegevoegd aan de voorziening Literaire Bakens.

De structurele financiering van de SLAN-activiteiten staat al enige jaren onder druk. Het corona-jaar 2020 heeft nog duidelijker gemaakt dat de partnerbijdragen een onzekere factor in zich dragen. Ook is de subsidiesystematiek van de gemeente Nijmegen zo veranderd dat niet meer kan worden gerekend op een structurele bijdrage van deze gemeente voor het Boekenfeest, jaarlijks georganiseerd door SLAN als onderdeel van de landelijke Boekenweek. In 2021 opent het bestuur van SLAN graag het gesprek met de gemeente Nijmegen over structurele ondersteuning van de stichting, zowel financieel als inhoudelijk.

*Nijmegen, 9 juni 2021
Bert Hogemans, voorzitter SLAN*

In 2020 door de SLAN georganiseerde activiteiten

NIJMEEGSE POËZIEWEEK

Op 31 januari startte de derde Nijmeegse Poëzieweek, gelijktijdig met de landelijke Poëzieweek, dat het motto *De toekomst is nu* droeg. Alle literaire organisaties in Nijmegen werden uitgenodigd om een poëtisch programma te maken. Dat varieerde van een signeersessie met Lars van der Werf tot een schrijfworkshop spoken word voor jongeren. Voor en tijdens deze week zorgde SLAN voor de interne afstemming en de gezamenlijk PR.

Dit jaar had SLAN zich de opgave gesteld nieuwe doelgroepen te bereiken en daar past poëzie als middel erg goed bij. Voor veel mensen die nooit met poëzie in aanraking zijn gekomen is poëzie een elitair soort proza. Echter, poëzie kan ook kort, beeldend, humorvol, pakkend en veelzeggend zijn. Niet voor niets zijn insta-dichters nu zo ontzettend populair. De werkgroep ontwikkelde hiervoor een nieuw programma *Poëzie in de stad*, een gratis evenement dat zich buiten de reguliere zalen bevond, in het centrum van Nijmegen, tussen het winkelende publiek. Ook werden jongeren betrokken bij het project via het onderwijs door de schrijfwedstrijd *'Ik hekel, jij hekelt, wij hekelen in gedichten'*.

Veel dichters werkten mee aan *Poëzie in de stad*. De werkgroep is hen hiervoor erg dankbaar. Dank gaat ook uit naar het Prins Bernhard Cultuurfonds en Nederlands Letterenfonds. Zonder hun bijdragen was de realisatie van dit project in deze vorm niet mogelijk geweest.

NIJMEEGS BOEKENFEEST

Op 7 maart vond in Nijmeegs concertgebouw De Vereniging de veertiende editie van het Nijmeegs Boekenfeest plaats, met als thema 'rebellie en dwarsdenkers', tevens het thema van de landelijke Boekenweek. Schrijvers, wetenschappers, dichters, filosofen en theatermakers reisden af om hun licht over dit thema te laten schijnen.

Het thema maakte deze editie van het Boekenfeest tot het uitgelezen moment om de vorm – veertien jaar min of meer hetzelfde concept – op de schop te nemen. In plaats van programmaonderdelen in de verschillende zalen werden alle optredens samengebracht in de Concertzaal. Waar voorheen de verschillende zalen uiteenlopende thema's en programmering hadden en zodoende verschillende, gesegmenteerde doelgroepen bereikten, werd dit jaar het publiek samengebracht door al die programma's te vervlechten en op een originele manier te presenteren: voordrachten van gevestigde auteurs en aanstormende talenten uit de regio, interviews en lezingen werden afgewisseld met dans en muziek, literaire performances en inhoudelijke minicolleges op het hoofdpodium. Dat podium stond in het midden van de Concertzaal in plaats van het eigenlijke podium om zo de afstand tot het publiek te verkleinen. Het doel was een organische verbinding en vermenging: van hoog en laag, van bekend en aanstormend, van landelijk en regionaal, van verdieping en lichtvoetigheid, van allerlei verschillende disciplines – een totaalbeleving van alles wat het Boekenfeest te bieden heeft.

Inhoudelijk was het een sterk programma, met veel diverse stemmen die zich konden uitspreken over het thema, ieder op hun eigen manier. De avond werd geopend door de Nijmeegse stadsdichter, Wout Waanders. Vervolgens was het woord aan journalist Joris Luyendijk, die middels een lezing uit de doeken deed hoe rebellie zijn carrière als journalist destijds bespoedigde, maar ook toegaf dat hij het in het huidige sociale klimaat moeilijk vindt om ergens *tegen* te zijn. Marjolein Visser, Nijmeegse schrijfster, presenteerde haar boek *Restmens* dat eind maart zou gaan verschijnen bij Podium met een voordracht uit het boek en een persoonlijke toespraak. De rest van de avond deelde ze handtekeningen uit bij de boekenkraam. Docent aan de Radboud Universiteit Ruud

van den Beuken liet zijn licht schijnen over de rebellie van de Beat Poets en in het bijzonder het werk *Howl*, van Allen Ginsberg, waarna schrijfster Marjolijn van Heemstra het stokje overnam met een lezing over astronomie, het *overview effect* en de urgente oproep om toch vooral activistisch te zijn. Filosoof Jeroen Linssen bracht namens Radboud Reflects een rede over de cognitieve dissonantie tussen het denken en het doen van de mens, en de sociale druk om te presteren die ons wordt opgelegd.

Na deze voordrachten, lezingen, redes, colleges, was het tijd voor muziek. MINKA bracht, alleen gewapend met een microfoon, gitaar, en laptop, dansbare electro pop met scherpe, grappige teksten. In twintig minuten won ze het gemêleerde publiek voor zich met haar fijne stem en dansbare muziek. Een andere innemend optreden kwam van dichter, jeugdarts, yogadocent en ringarts bij vechtsportgala's Asha Karami; ze gooide hoge ogen met de voordracht uit haar bundel *Godface*. Medeorganisator van het Boekenfeest en literair tijdschrift *Op Ruwe Planken* bracht vervolgens de winnaars ten tonele van hun schrijfwedstrijd met als rebels thema 'Je mag niet schrijven' – resulterend in een theatrale performance van Rudie Verbunt inclusief koorzang en kledingwissels en een literaire tent van Elianne van Elderen waarin je verhalen kon ervaren. Nog een winnaar betrad het podium in de gedaante van Pascal Lamberigts, die met zijn kortverhaal 'Barcelona' de Nijmeegse Literatuurprijs won. Het tweede minicollege van de avond werd verzorgd door Marguérite Corporaal, die ons liet kennismaken met de vooruitstrevende, feministische schrijfster Kate O'Brien en haar boek *Mary Lavelle*, dat bij verschijning in 1936 in de ban werd gedaan. Het woord was daarna aan Munganyende H l ne Christelle, die in haar werk bezig is met zwart-zijn, vrouw-wording en thuiskomen – wat in haar voordracht terugkwam. Inmiddels brak het laatste uur van de avond aan, geopend door een voordracht van Abdelkader Benali, die een voor de Boekenweek geschreven kortverhaal voordroeg over het leven van een te dwarse dwarsdenker, waarna dichter, activist en Nijmegenaar van het jaar Qader Shafiq voordroeg uit eigen werk. De avond werd in de concertzaal afgesloten met een literaire en muzikale, knotsgekke, theatrale performance van dichter Joost Oomen en de band KRUIDKOEK – zij brachten via tekst, muziek, interactie met het publiek in de breedste zin van het woord en veel verschillende soorten fruit een waardige ode aan optimisme en een mooi eind aan het programma van het Nijmeegs Boekenfeest.

Na het hoofdprogramma werd er nog tot laat in de ontvangsthal van De Vereeniging gedanst op de hitjes die DJ's Schmerig en Lenkens draaiden. Tijdens het voordrachtprogramma in de concertzaal kon, bijvoorbeeld bij het halen van wat drinken, geluisterd worden naar en gedanst worden op muziek gedraaid door Donkey Tonk: een draaitafel geïnstalleerd op een ezel met huifkar.

In aanloop naar het Boekenfeest werd een schrijfworkshop georganiseerd onder leiding van schrijfster en radiomaker Nikki Dekker, die met de deelnemers onderzocht hoe je activistisch in je makerschap kunt zijn en hoe je daar uiting aan kunt geven. Daarnaast organiseerden we in samenwerking met KNUS, de studievereniging van de opleiding Algemene Cultuurwetenschappen, een Kroegcollege: schrijfster Pim Lammers doceerde over inclusie en diversiteit in kinderboeken.

NIJMEEGSE KINDERBOEKENFEEST

Het Kinderboekenfeest vond in 2020 plaats van woensdag 30 september tot en met zondag 11 oktober en kwam tot stand door samenwerking met de Lindenberg, de Kinderboekenwinkel, Bibliotheek Gelderland Zuid en boekhandel Dekker vd Vegt. Het thema van de kinderboekenweek was *En toen?* Boeken brengen geschiedenis tot leven, waardoor de wereld van vroeger tastbaar wordt. Lees spannende verhalen over ridders, verplaats je in oorlogstijd of kom van alles te weten over de Oudheid. Kortom, kinderen gingen terug in de tijd.

De werkgroep ontwikkelde een programma om op vier data op verschillende locaties in Nijmegen het Kinderboekenfeest te vieren. Net als vorig jaar werd het idee van één groot feest op één locatie losgelaten en trok het festival de wijken in. Bezoekers konden op vier locaties deelnemen aan de Kinderboekencarrousel:

1. De Klif, Oosterhout – 30 september
2. Lindenberg Aldenhof – 4 oktober
3. Bibliotheek, Hatert – 6 oktober
4. De Broederij, Lindenholt – 11 oktober

Met een kaartje zouden kinderen in de Kinderboekencarrousel stappen en een rondje draaien van de ene activiteit naar de andere. Na een gezamenlijke ontvangst waarin de kinderen worden meegenomen in de beleving wordt de groep in drie kleinere groepen verdeeld. Elke groep volgt drie flitsende activiteiten van 15 minuten en draait na elke activiteit weer verder (letterlijk een ronde met éénrichtingsverkeer i.v.m. de Corona-richtlijnen).

Het evenement stond klaar om van start te gaan. Corona bracht helaas een andere realiteit. De kaartverkoop stagneerde. Op de dag voor de eerste activiteit werd besloten om de carrousel te annuleren. In eerste instantie betrof dit de eerste twee data. Kort daarna is het besluit genomen ook de derde carrousel te annuleren. In Hatert kon de activiteit wel doorgang vinden. Ook hier lag de kaartverkoop laag, maar bij deze peuter/kleutereditie sloot de kinderopvang met een grote groep deelnemers aan.

Ook in 2021 wil de werkgroep door op de in 2019 ingeslagen weg, mét enige verfijningen en aanpassingen in het programma-aanbod. Ook gaat de werkgroep onderzoeken of een activiteit in het centrum van Nijmegen interessant en wenselijk is. De doelstelling van het Kinderboekenfeest is en blijft: het bevorderen van plezier in lezen, boeken en taal!

NIJMEEGSE LITERatuurPRIJS

Van september tot december 2020 heeft de werkgroep, ondanks beperkingen i.v.m. het coronavirus, de zevende editie van de Nijmeegse Literatuurprijs kunnen neerzetten. Er waren dit jaar 51 inzendingen. De jury bestond dit jaar uit Heidi Koren (schrijver en dichter), Marijn Sikken (schrijver en redacteur bij uitgeverij Atlas Contact) en Frederik van Dam (schrijver en docent moderne literatuur en literaire theorie aan de Radboud Universiteit).

Ook dit jaar werd mensen de gelegenheid gegeven om, voordat ze inzenden, hun schrijfwerk voor te leggen aan een deskundige. Deze zogenaamde 'Feedbacksessies' werden gegeven door Max Hermens (proza) en Rinske Kegel (poëzie). Schriftelijke feedback of online was ook mogelijk. Hiervoor was Frank Norbert Rieter beschikbaar.

Uit alle inzendingen nomineerde de jury Sanne de Kroon (drie gedichten), Esther van Raay (verhaal) en Tamar Slooves (verhaal) voor de prijs. 363 Mensen brachten online hun stem uit op één van de genomineerden. De prijs ging uiteindelijk naar Tamar Slooves voor haar verhaal *Daar praten we niet over*. Sanne de Kroon werd met de drie gedichten *Na sluitingstijd in een winkelcentrum blijven totdat iemand je komt verwijderen*, *Weet je nog hoe je moet drijven?* en *Kuthond Kira* als winnaar van de publieksprijs aangewezen.

In verband met privacywetgeving worden van voorgaande jaren geen gegevens bijgehouden van deelnemers. Uit persoonlijke waarneming van de werkgroep echter kwam naar voren dat er sprake is van een gezonde mix van nieuwe deelnemers als mensen die bij herhaling meedoen. Uit persoonlijk e-mailverkeer rondom de prijs en in gesprek bij de feedbacksessies rees tot slot het beeld op dat de deelnemers de prijs zien

als stimulans om te schrijven en deelnemen om 'een stok achter de deur' te hebben bij hun schrijfbambitie of om naar buiten te treden.

LITERAIRE BAKENS

Op 31 januari 2020, aan de vooravond van de Poëzieweek, mocht burgemeester Hubert Bruls op de Lage Markt het gedicht *Oude huizen* aan de kade van Augusta Peaux als literair baken onthullen. In zijn toespraak wees hij op het belang van lezen en literatuur en hoe dat je blik op de wereld kan verruimen. Ook wees hij op het belang van een rijk cultureel leven in een stad, waarvan de literaire bakens een uiting zijn. Voor de werkgroep waren deze lovende woorden een extra stimulans om dapper door te gaan.

In het najaar verhuisde het literaire baken van Frank Boeijen van het Kronenburgerpark naar café Het Paleis in de Priemstraat. Het baken voor Frans Kellendonk, eveneens in het Kronenburgerpark, werd uitgebreid. Een nieuwe onthulling van een deels bestaand baken, vond de werkgroep te veel eer. In plaats daarvan zocht zij een alternatief om er toch even bij stil te staan. Toen op 17 februari Hanna Bervoets, Niña Weijers en Arjan van Veelen in de aula van de Radboud Universiteit de jaarlijkse Kellendonkleding uitspraken, waren diverse leden van de werkgroep aanwezig om de bezoekers van de lezing bij het verlaten van de zaal een prentbriefkaart met het nieuwe baken te overhandigen.

En toen kwam corona. De onthulling van het literaire baken voor Merijn Hilte, de eerste stadsdichter van Nijmegen, met zijn gedicht *Lente* op de muur van de kinderboerderij in De Goffert, gepland op 21 maart, moest vanwege de lockdown worden afgelast. Na enig overleg stelde de werkgroep de onthulling, waarbij datum en titel van het gedicht zo mooi hand in hand gingen, een jaar uit.

Vervolgens kwamen ook alle activiteiten op een laag pitje te staan. Via de appgroep was er af en toe contact over lopende zaken, maar van het realiseren en onthullen van bakens voor Megchel Doewina (Dobbelmann terrein), Cees van der Pluijm (O42) of het zoeken naar een geschikte plek voor een baken voor Thomas Verbogt was geen sprake. De activiteiten van de werkgroep beperkten zich tot verkenningen van bijvoorbeeld *De zondvloed* van Jeroen Brouwers en *Vonk* van Steffie van den Oord.

Als 2020 iets duidelijk heeft gemaakt, is dat de wil om literaire bakens te realiseren er zeker nog is, maar dat de corona-beperkingen te zwaar hebben gewogen om daar heel actief mee bezig te zijn.

LITERAIRE PUBQUIZ

Onder de paraplu van de SLAN initieerde de Bibliotheek Gelderland Zuid in dit coronajaar een online pilot-activiteit: de literaire pubquiz. Hiervoor werd €3.000,- subsidie ontvangen van de gemeente Nijmegen. De bibliotheek stond financieel garant voor de meerkosten. Deze online literaire pubquiz werd uitgewerkt tot een spetterende avond. De uitvoering van ONGEKNIPT, semi-literaire, multi-muzikale glamourquiz vond plaats op maandag 13 juli in de Lindenbergzaal van Lindenberg Cultuurhuis. Hier was live publiek aanwezig; daarnaast konden vanuit het hele land mensen meekijken en meespelen.

De quiz stond onder leiding van BOYBAND, de literaire boyband bestaande uit auteurs en dichters die verbonden zijn aan De Nieuwe Oost | Wintertuin. Deze band werd benaderd om de quiz te maken en te hosten. Zij maakten er een wervelende, muzikale spelshow van die bomvol literatuur zat, maar ook vol humor. Het eindresultaat deed niet onder voor een spelshow zoals je die op televisie ziet. De quiz was opgedeeld in vijf rondes, met ieder een eigen ludiek karakter.

De SLAN was zeer tevreden over de kwaliteit van het gerealiseerde programma. Er stond een resultaat waar Nijmegen trots op kan zijn. Met dit event kan de stad zich landelijk op de kaart zetten. Vanuit verschillende partijen is inmiddels interesse getoond om dit programma ook uit te voeren. Het aantal actieve deelnemers was echter minder hoog dan gehoopt, maar het totale publieksbereik maakte veel goed.